

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
 ·29 septembrie st. v.
 11 octombrie st. n.

Este în fiecare duminică.
 Redacțiunea:
 Strada principală 375 a.

Nr. 39.

ANUL XXVII.
 1891.

Prețul pe un an 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de an 2 fl. 70 cr.
 Pentru România pe an 25 lei

I r i m i a.

Basmu.
 (Încheiere.)

Pe trei ori se întorseră peșcii fără izbândă și de trei ori îi trimise înderēt mreana amenințându-i să nu vie fără ea, și taman a treia oră o găsiră și mușcând-o, izbind-o care cu ce putea, o aduseră la liman unde o așteptă Irimia.

Când îl vechu mătușa că se întorse și d'a treia oră cu iapa și cu trei mânzi după ea, se prăpădi cu firea de tot în potriua iepei, și nici nu vorbi o vorbă cu slăcăul până n'o cotonogi de bătae. După aia se duse la mânzi și unge-i p'ăi doi dintei, cu unt prospēt și dă-i și drege-i, iar pe al d'al treilea, care avea douespredece aripi, — cu patru mai mult ca al d'al doilea, și cu opt mai mult ca al dintei, — îl făcū de-ai fi gândit că l-a lins pisicile și-i jumuli cōda și-i puse scaeți în cōmă, că dōr de o face pe Irimia să nu-l ia pe el, că eră năzdrăvan ș-avea putere mare; dar mânzu apucase de când veniau pe drum de-i dīsesse lui Irimia:

— Pe mine să pui mâna când te-o pune mătușa s'alegi, că n'ai să te căești, să nu te uiți la ălalți că sūnt netești și unși.

După ce sfērși baba de bătut iapa și de uns mânzii, chemă pe Irimia și-i dīse să-și ia simbria după invoelă: să-și alegă un mânz:

— Uite, slăcăiaș maică, ia unu din ăști doi, că ăla ia te uită ce prăpădit e; nici nu trăește ăla.

— Ba, mătușe, uite cum mi-o fi norocu, da eu p'ăsta-l iau, așa prăpădit cum e.

Că 'ncoa că 'ncolo...

— Ne-a fost invoielă să iau care mânz mi-o plăcē? .. Ne-a fost. Apoi dar eu p'ăsta-l aleg, dīse Irimia.

— Ia-l și du-te sânetos, response într'un sfērșit mătușa vechend că n'are 'ncotro.

Iar calu a 'ngenunchiat d'un picior și l-a încălicat Irimia și s'a urcat cu el în slavă ș-apoi s'a lăsat iar jos pe pământ și l-a întrebat.

— Acum spune stăpâne ce ți-e vrerea?

— Vreu să me 'nsor să iau de nevastă pe fata Ilēni Consinzēni; se pōte?

— Se pōte de putut, da greu, response calul.

— Greu ți?

— Greu, stăpâne, fiind că tată-seu a lăsat gu grai de mōrte, ca fata lui să nu ia pe altu de bărbat, decât pe al slăcău care va putē să aducă ale 5000 de iepe din bălțile mării și să le mulgă, ca să se imbăoeze amēndoi cu laptele lor în sēra nunții și e cam

greu să pui mâna pe ele. Da noi om încercă, că dōr nu sūnt eu degēba năzdrăvan și dumneata cruce de voinic!

Plecară ei inainte. Mergend au dat peste un loc, unde a fost potmol ș-a făcut Irimia după indemnul calului seu un cocoloș din pământ și l-a băgat în desagi.

D'acolo s'a dus mai inainte și în alt loc a găsit niște pēr de colilie făcut ca peria; a luat și din el și l-a băgat tot în desagi.

În alt loc a dat iar de niște piētră mōle; a luat și din ea și a virit-o iar în desagi.

Apoi a pornit-o spre casele Ilēnii.

Cum a ajuns acolo, calu cu meșteșugu lui, făcū de se porni o furtună, și o plōie, și niște fulgere și tunete și trāznete, d'a fost să rēstorne pământul cu dosu 'n sus. Iar după aia s'a fost făcut iar vreme frumōsă că și mai inainte.

Acū fata Ilēnii a fost fiind ținută închisă, de ce nu șciu, da așa a fost fiind ea. Când s'a făcut vreme frumōsă, la loc s'a rugat de mă-sa s'o lase și pe ea barem în privdōr să mai vechu sōrele cum luceșce de frumos după plōie, că tot erau să le prăpădescă furtuna d'adīnă.

Mă-sa i s'a făcut milă de ea cum se rugă ș-a lăsat-o.

Dar când eși fata în privdōr, odată mi se repeđi Irimia ca o săgētă, călare pe năzdrăvanul lui și mi ți-o prinse de mijloc, cu brațele lui vēnōse și sārutând-o odată să-și mai aline focul care-l ardea la inimă, se tot duse cu dēnsa.

Fata, biēta, de frică a leșinat, că din repeđelă nici nul-l vechuse la față; ea gândiă c'o fi vr'un zmeu or cine șcie ce; dar când se desmetici și-l vechu cât eră de mândru cu ochii lui negri ca murele și cu sprincenile inbinate, cu mustața negră și frumōsă și cu trupul subțirel de par că ar fi fost tras prin inel, se pomeni c'o prinse și pe ea dela inimă dragostea după dēnsul, și când o sārută el de dragă ce-i eră, își lipi și ea buzele d'ale lui așa cam pe nebăgate de sēmă și mi ți-l sārută odată din greu.

Când se trezi din vērtejul dragostei, spuse lui Irimia:

— Irimio, fēt-frumos, îmi ești drag, de nu mai poci după tine, da tata m'a jurat să nu me mărīt decât cu al de o aduce ș-o mulge ale 5,000 de iepe din bălțile mării; deci acū du-me pe mine la mama și te repede de adū iepile, că cum ți-a fost ușor să me furi pe mine, nu ți-o fi greu să le aduci și pe ele 'ncōce.

— Așă să fac, dīse Irimia.

Și mi s'aruncă pe cal și cuprinse iubita în brațe și se repeși de o lăsa binișor tot în privdor, apoi plecă.

Merse ce merse, da calul de colo :

— Stăpâne, cumpără nouă piei de bivol și nouă coșuri de reșină ; să fierbi reșina și să torni p' o piele s' o lipești de alta și-apoi peste ale două lipite, să mai lipești una până le-i lipi pe toate nouă, c' am să am luptă mare cu armăsarul iepilor care simte omul la nouă poști și vine de-l omără.

— Să cumpăr, țise Irimia dec' așă.

Și cumpără și le lipi unele peste altele și le croi pe trupul calului și-apoi plecă în spre locul unde erau bălțile mării.

Când a fost aproape, a făcut o gropă în pământ și s' au ascuns în ea după ce a nenchezat calul odată.

Armăsarul a auzit nenchezând și-a venit d' a dat rătă impregiur, a bătut din picioare, a mirosit, dar n' a dat de urma grăpei și s' a întors înapoi.

Când s' ajușgă la iepe, calul iar a nenchezat până de trei ori, iar a treia oră îi spuse lui Irimia :

— Acū când o veni să te-așii, că me repeși fiind că de gônă-și mai pierde din putere și e numa bun de luptă.

Și drept, când veni, eră armăsarul plin de clăbuci și găfăia de ostenelă. Cum el vedu calul, se și repeși și se luară și se mănăcară și se izbiră, dar de geaba se căsnia armăsarul, că el când a fost mușcând din cal a fost mușcând din pieile de bivol, iar calul când mușcă apoi mușcă din carne, nu glumă ! S' au luptat dela prând până a fost sora le 'n deseră de mai remăsese d' asupra calului numai o piele, și nu-ș cum s' aduse odată și când îi pocni una cu picioarele 'n burtă. cădu armăsarul jos.

Calu nu perdū vreme și strigă pe Irimia :

— Eși stăpâne și ad ale frânghii din desagi să-l legăm, că l- am biruit.

După ce-l legară bine, îl luă calu 'n spinare la un loc cu stăpân-seu și plecară 'n spre iepe.

Când au plecat, a nenchezat armăsarul de trei ori ca s' ajușgă iepele și să fugă, dar ele în loc să fugă au venit în spre el să-l scape toate 5000 de iepe și cu mânzii după ele, vr' o 2—3000 căți or fi fost și ei.

Când au fost aproape să se 'ntelnescă la un loc iepele, țise calu :

— Scote stăpâne, glodu de pământ și-l aruncă, și-apoi cărmeșce înapoi spre ținutul Iléni, c' a fost mult până ne-a luat urma că vin ele după noi acum.

Aci 'n loc unde a fost aruncat glodu s' a făcut o tină mare de-a remas mânzii 'ntepeniti ; iepile până să-i scotă, Irimia cu calul avură vreme să se depărteze o bucată bună.

Dar nu trecu mult și iepile aide-aide să-i sosească.

— Aruncă peria stăpâne, a țis calul.

Și în locul periei s' a făcut o pădure mare și desă, de abia-abia au isbutit iepile tocmai într'un târziu incolo să esă din ea.

Și veniau, vere, după ce eșiră de furē gata să-l ajușgă pe Irimia al nostru.

Dar și calul lui de colo :

— Zverle piētra, stăpâne, că ne prind și ne rēpun.

Zverli Irimia și piētra mōle și se făcū, unde cădu, un zid pe piētră, dar și iepele mi se puseră toate cu copitele și repede îl doborîră la pământ și porniră înainte turbate de necaz, și au pornit-o vedi dta, de data asta cu spor, că mai aveau un lat de palmă până să-l ajușgă pe flacău, la pōrta caselor Ilénii Consinzenii.

A avut noroc Irimia cu Iléna că eră în pridvor și le-a oprit țicēnd :

— Ho, ho ! că cine-a fost ursit să ve mulgă v' o mulge.

Și s' au imblândit iepile când au auzit pe Iléna vorbind, și le-a muls Irimia. după aia au făcut nuntă cu alaiu mare, și sēra până a nu se culcă, după datină, se 'mbăiară mirii și 'n lante de iapă, de făcură pe voia bētrānului, tatăl miresei

Iar eu . . .

Incălecai p' o iapă balțată,
Să-mi fie povestea ascultată.

Dumitru Stăncescu.

La plivélă.

Velință lățosă e grăul în lan.

Iar drumul, pe margini, îi face colan.

E ochilor mândră și sōrelui dragă :

Dar Domnul nu lasă mândrețe intrēgă.

O țese 'n ogōre, ca 'n niște resbōie,
Cu ierburi urite ce stau lătunōie:
Scaeti, pālămidă, boz, landră, neghină,
Es fără să semeni . . . Băete te 'nchină,

Ți : Dōmne fereșce de alte mai rele
Și hai la plivélă, că uite, de ele
Scăpare tot este : ia 'n mâni săpālīga,
Nădejdea în suflet și 'n sac mămālīga.

Invēță la școlă să fii și cu carte,
Că este o vorbă : ai carte, ai parle ;
Dar și-asta invēță : la vremea lor, tōte ;
La muncă, băete, că cine vrea . . . pōte !

Și tatăl cu fiul pornesc la plivélă . . .
Din grāne ici, colo, ies cete 'n ivelă,
Flăcăi și neveste, copii și feciōre
S' aplēcă și cată călcând pe rāzōre ;

Cum ved lătunoiul de rea buruénă,
Inșig săpālīga cu sete dușmană,
O taie și-o lasă, iar până pe sēră
O arde, — o topeșce căldura de vēră.

Amarnică luptă pe 'ntinse ogōre,
Frânți, țiuva intrēgă, de mijloc, în sōre ;
Dar sacul cu glume cu toții deslēgă
Și unul de altul fac haz și se lēgă.

— Al naibeii de flutur ! o fată grăieșce.
Ia uite-te, Dane, la ochi năzueșce . . .

— Păi, hoțu de flutur, dă fuga la flōre :
Și ochii tei, mândro, sânt flori de cicōre,

Bolintin, Aprilie 1891.

Radulescu-Niger.

Proverbe.

Inima are auz mai bun decât cea mai fină ureche. (Bohem.)

Adeseori plâng fiii greșelile tatălui lor. (Italianesc.)

Curajosul se cunoșce la primejdie, onestul în negustorie, cel puternic la aventuri, prietenul la nevoie. (German.)

Nu e nici odată cineva bētrān, când e vorba de invēțatură. (Francez.)

Māndrul comite cele mai multe greșeli.

(Chinezesc)

Iertfa de sine.

— Piesă de Eugen Scribe. —
(Urmare.)

Georgina. Te mai poți îndoi? Dar privește în giuru-mi și vezi ce fel de viață duc eu. Sacrific totul pentru a străluci, totul pentru lume, nimic pentru mine, nimic pentru fericirea mea. Tote ardetorele suspin ce sbucnesc din deci de piepturi în giurul meu, n'ajung nici odată până la inima mea; și, pentru mine, fiecare și se strecură în plăceri... și n'plictisela. Am un potop întreg de adoratori, dar nu am un singur amic.

Morton. Te înșeli, ai unul care nu te va părăsi nici odată.

Georgina. (Cu bucurie.) Dta!..

Morton. Eu sunt cel mai vechiu, cel puțin, și-ți voi fi întotdeauna amic. Da, de când ai vorbit, me n'cred în tine; tu ai mândrie în suflet, o inimă curată, și cu toate greșelile și defectele tale, se poate tocmai din pricina lor, te stimez.

Georgina. (Sfiosă.) Defecte!.. crezi dar că am multe?

Morton. Da, se n'țelege!

Georgina. Dar, ca amic sincer, va trebui să mi le spui pe toate.

Morton. Poți să le numeri.

Georgina. Bine; și eu îți voi face un tot asemenea serviciu.

Morton. Cum? A! așa dar am și eu defecte?

Georgina. (Plecând ochii.) Dar...

Morton. Multe?

Georgina. Nu, câteva numai. Și cu toate că nu te cunosc decât de astăzi...

Morton. Cari? Spune-mi-le, ca să me îndrept.

Georgina. Ești onora, probitatea chiar, ai toate virtuțile...

Morton. Femeie! te credeam că-mi ești amică, și tu cauți să me măgulești.

Georgina. Aștepta; dar aceste virtuți dta nu le practici pentru dta singur, se pentru virtutea însăși; ești puțin cam ca și mine, când me allu pe scena; te gândești la spectatori, la galerie, și te uți să vezi... decât lumea te privește.

Morton. (Mirat.) Cum? așa să fie?

Georgina. Da, originalitatea manierilor dtale, a costumului dtale, atrage atențiunea tuturor asupra-ți, și mie mi se pare că un înțelept ca dta ar trebui să luă de un așa lucru.

Morton. (Gândind.) Nimenea încă nu mi-a spus asta, și poate că tu ai dreptate. — E de mirat!

Georgina. (Surînd.) De mirat că am dreptate? că o femeie poate să aiba vr'o idee justă!.. iată încă un defect ce și-l inchipui dta în aspra judecată la care ne spui. Asta, scumpul meu maestru, e vanitate, e trufie.

Morton. Da, tu spui adevărul; tu ai vădut ceea ce eu nu puteam să-mi lămuresc!.. Georgino, te-am lost judecat reu; tu nu ești o femeie ordinară.

Georgina. Eu? dar până acum n'am fost încunjugiată decât de ființe îngâmiate, de proști orgolioși, de zăpăciți; — și prin ei me molipsisem și eu atât de deșertaciunea cât și de zăpăcela lor. Abia astăzi am vădut un om de merit, și încep... (Cu voce dulce.) Pentru ca să pot continua astfel, pentru ca să fiu demnă de dta, trebuie, scumpul meu binefăcător, să-mi promiți că me vei ajuta mai adesea ori cu staturile dtale.

Morton. (După ce a privit-o.) Bine, voi veni.

Georgina. Adesea ori?

Morton. În toate zilele când me vei pute primi, — când vei fi singură.

Georgina. Voi îndepărta pe totă lumea ce me n'cunjugiură acum, și, drept început, invitarea pentru astă seară, pe care ai refuzat-o astăzi dimineță.

Morton. Acuma o primesc.

Georgina. Mi-o juri?

Morton. Pentru ce? Eu n'am doue cuvinte când e numai un singur adevăr.

Georgina. Totuș... mai adiniorea și-am părut frumôsă.

Morton. Așa e Georgină — și dec'ai și tu...

Georgina. Ce? (În acest moment intră Darsie, cu un jurnal în mână, se oprește la ușa odăiei Georginei, și dă un hohot de rîs vădend pe Morton lângă ea.)

Darsie. Iertați... dar acest articol din jurnal...

Morton. Vom sfârși mai târziu convorbirea noastră.

Georgina. Și de ce nu chiar acuma?

Morton. Mai târziu. Adio, amico, adio. (Îi stringe mâna și intră în apartamentul din stânga.)

Scena XII.

Darsie, Georgina.

Darsie. (Rîdend.) De minune: povestește-mi și mie totul, — sunt nerăbdător să allu amănunțimile!

Georgina. În alt moment; trebuie să-mi reamintesc. Am trebuință de a sta un moment singură.

Darsie. Ca să plănuești niscariva comploturi noi. Eu stau pe aprôpe gata a te secundă, — după cum am făcut-o deja.

Georgina. (Aparte.) Ah! cum me plictisește.

Darsie. Trebuie să inventezi vr'o nădrăvănie pentru a-l oprî și a-l silî să rămăie.

Georgina. (Repede.) Nu-i de trebuință, căci el nu va plecâ; el va rămăie și va cină cu noi, — căci mi-a făgăduit.

Darsie. Bravo! am isbutit! — și cum?

Georgina. (Eșind.) Îți voi spune tot mai târziu. Adio, adto; asta me privește; nu te amestecă întru nimica. (Ese la drépta.)

Scena XIII.

Darsie, singur.

Să nu me amestec? cu atât mai bine! Și de ôre-ce el cineză în easeră aici, fiind c'am ajuns la un asemenea punct, — cheful e sigur. — Voi ave înse și eu partea mea la onora biruinței! — O circulară tuturor amicilor mei! (Se pune la mesă și scrie.) Mare cină... orgie complectă. Vinul de Șampania va curge în valuri colosale, și vom imbêtă pe quaker care va pică lemn la picioarele Georginei. Tabiou demn de admirat! Hei! cineva! (Sună.)

Scena XIV.

Darsie, Toby, care intrase cu un moment mai înainte

Toby. Sermanul Patrick, cu totă durerea lui, tot ar voi să ne vedă cât mai curend căsătoriți, ba chiar astăzi de s'ar puté. (Vădend pe Darsie.) A! un domn scrie aici!

Darsie. (Privindu-l.) Iată un individ pe care nu-l cunoșeam! — Ascultă tinere, ie și transcrie aste patru linii în 12 copii și apoi să mi le aduci în salon, ca să-ți dictez adresele ce vor trebui să pui pe ele.

Toby. Cu plăcere, dle; în casa acésta, unde lumea se arată a fi așa de bună îmi place să îndatoresc pe cineva.

Darsie. (Aruncându-i o căutătură curiosă.) Numai grăbește! (Intră la Georgina.)

Scena XV.

Toby, apoi Morton.

Toby. (La mesă.) Ian să vedem ce lucru așa de grăbit e? (Cetind.) «Scumpul meu amic.»

Morton. (Eșind din stânga.) In nici una din cărțile sale Ben-Johnson n'a deslușit sentimentul ce me pătunde în acest moment; mi se pare că renasc într-o viață nouă; îmi pare că totul e bine și că iubesc pe lumea întrégă.

Toby. Ce vîd aici? Ce nerușinare! — Eu, să scriu o asemenea scrisoare!

Morton. Ce ai tu, amicul meu Toby?

Toby. Ce am, dle Morton? am că nu mai știu în ce lume me află... Dar vîd bine că aici, în casa acesta vor să-și bată joc de dta.

Morton. De mine! nu-mi face nici cald nici rece!

Toby. Dar mie-mi face!.. și voi învăța eu pe acest domnișor, fie el milord sau nu, să subsemue astfel de injurii contra dtale, contra binelăcătorului meu.

Morton. Linișțește-te.

Toby. Și încă să vie să me poftescă a i le copii!

Morton. (Liniștit.) A! decă el te-a poftit, atunci, amice, trebuie să-l îndatorești... trebuie, pe atât cât îți stă prin puțință să fii îndatoritor ori-cui.

Toby. A! dta nu ști dar? — dar e un adevărat complot! — Cetește! cetește!

Morton. Să cetesc! (Cetește.) «Scumpul meu amic! Pregătim o admirabilă păcălălă pentru James Morton... Te invit dar, în numele meu și al miss Georginei, care e în capul complotului, să vii să cîinezi în astă sêră la dînsa și să asîști totodată la prima reprezentație a Quakerului Amoresat, caraghiozlic filosofic în un act.

«Lord Darsie.»

Ce-am cetit? (Pică într'un fotel.)

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

Oltul.

Conferență ținută în adunarea generală a Societății Geografice Române, în sêra de 4/16 martie 1891.

(Urmare.)

Banul Mărăcine ajunge la Paris și se prezintă la Filip de Valois:

— «Eu sînt Banul Mărăcine,

«Cărui Oltul se închină —

Regele Franții îl îmbrățișeză și îi dîce:

— «Ține spada mea în dar,

«Brav marquise de Ronsard!¹

Cesar Boliac încă a cântat viteza Oltenie în versuri de un farmec nespuz:

«Asta e țera cea roditore,

«Asta-i câmpia cea zimbitore,

«Ce 'ntîiu pe dînsa holde-auresc;

«Asta-i ținutul de vechi costume,

«Ce Oltul, Jiul, rotînd în spume,

«Ca sentinele îl ocolesc!²

Oltul cu furiósele lui valuri este de multe ori un obstacol neînving pentru întîlnirea inimilor îndrăgostite; ca un al doilea Hellespont, el a făcut

¹ Vas. Alecsandri, «Banul Mărăcine.»

² Cesar Boleac, Poesii naționale. Paris, 1857.

multe victime, a înghițit mulți Leandri; de aceea îl și blastemă cu foc îlacăii și fetele:

«Oltule, Oltețule!

«Secă-ți-ar pîraele,

«Să crească dudaele,

«Să trec cu picîorele.

«Oltule, rîu blăstemat,

«Ce vii așa turburat,

«Și te repeși ca un smeu,

«De-mi opreși pe Nițul meu!

«Schimbă-ți, schimbă-ți apele,

«Slăbește-ți vîrtejele,

«Să-ți vîd petricelule;

«Cînd trec fetișorele,

«Să le speli picîorele!»

sîu:

«Oltule! pe malul teu

«Crească ierbă și dudu,

«Ca să pască murgul meu.

«Oltule, cîne spurcat,

«Ce vii mare turburat

«Și cu sînge-amestecat?

Oltule! rîu blăstemat!

«N'avuși grige de păcat!»

Ve cer scuse pentru această lungă digresiune, voi căută a fi mai scurt în cele ce urmăz; dar am ținut să motivez predilecțiunea mea pentru «Olt», sa nu se cređă că numai un simțiment egoist m'a facut sa-l aleg între marea nostre riuri ca Prutul, Siretul, Jiul, Argeșul și altele.³

Oltul Ardelean. — Oltul sîu Aluta isvorește în partea de mijloc a comitatului Ciucu în Transilvania la o înălțime de 900 m. d'asupra nivelului mării și curge prin mijlocul șesului Ciucului. Din jos de Tușnad trece prin o vale îngustă pe șesul Treiscaunilor; de aci trece în Țera Bêrsii pe șesul Făgărașului. De aci Oltul se cotește spre Sud și prin pasul Turnu-Roșu trece în România la o înălțime de 340 m. d'asupra nivelului mării, după ce a parcurs în Transilvania o lungime de aprópe 350 de kilometri. Spre a termină cu Oltul Ardelean, voi mai adăogă că el primește pe drépta: Homorodul și Cibinul și pe stînga: Valea-nêgră (Fekete-Völgy) și Bîrsa. Oltul în Transilvania udă între altele Făgărașul și satul Avrigul, locul de naștere a lui George Lazăr.⁴

Numele Oltului. — În ceea ce privește numele chiar al Oltului, nu putem decăt a consulta pe ilustrul nostru filolog, pe dl Hașdeu, care în «Istoria critică a Românilor» a scris o intrégă disertație asupra chestii,⁵ de altminteri cu filologii nu este de glumit; ei își demonstrează cu a+b de exemplu că nemțescul «Fuchs» vine dela elinescul $\delta\lambda\omicron\pi\iota\varsigma$ (alopix) sîu că orașul «Caracal» însemneză «Turnu-Negru» în opoziție cu «Turnu-Roșu.» Nu vom intră deci în amănuntele studiului dlui Hașdeu, ar fi prea obositor și pentru dvóstre și pentru mine, me voi mărgini dar a indică conlusiile la care ajunge dsa. Dl Hașdeu

¹ Vas. Alecsandri, Poesii populare, București, 1867.

² Vas. Alecsandri, Poesii populare, București 1867 p. 291.

³ Conferențiarul este născut la R.-Vălcii pe Olt.

⁴ V. Geografia pentru școlele medii de Dionisie Făgărașanul și Silvestru Moldovanu, profesori gimnasiali, Brașov, 1886. — Siebenbürgen von Charles Boner, Leipzig, 1868. — Siebenbürgen, von E. Albert Bielz, Wien, 1885.

⁵ V. B. P. Hașdeu, «Istoria critică a Românilor», Vol. I pag. 135, 249—255.

O F A T Ā D I N G E O R G I A .

demonstră că Oltul avea în antichitate doue numiri: dela isvor până la câmpie se numia «Alutus», iar dela câmpie până la Dunăre, se numia «Maris.» Numele de «Alutus» s'a dat în urmă iregului riu. Herodot îl numește «*ἄλυτος ποταμός*» — séu numai «*ἄλυτος*» (Maris), iar Strabone «*Μάριος*», Ptolomeu îl numește «*ἄλυτος*» și în Tabla Peutingeriană îl găsim însemnat: «Alutus.»

În privința însemnării cuvântului «Olt» tot dl Hașdău ne arată că la Agatirzi și la Schiți, popore care locuiau în susul Oltului, aurul se numia «Alt», de unde alutus=aluta=alt=olt, adică «riu de aur.»

Aurul Oltului. — Și în adevăr «Riu de aur», este Oltul! Fără a ne urca așa de departe în antiquitate ca dl Hașdău,¹ care ne arată pe Agatirzi, acest popor iubitor de podobe de aur, după Herodot, locuind zona muntosă a Țării Românești și exploatand aurul din Olt; și fără a asigura că obiectele de aur găsite în anticul cimitir dela Hallstadt, sânt de aur Oltean², vom arăta cu date mai recente că Oltul este în adevăr un riu aurifer.

Generalul rus Baur, în memoriile sale asupra țării românești, publicate la Francfurt în anul 1778, dice:

«Les gens du pays m'ont assuré que plusieurs rivières de la Valachie charrient des grains d'or parmi le sable. J'ai vu des bagues et des vases, faits de l'or qu'on trouve parmi le sable de l'Olt et je sais que les Ziganes paient un certain tribut pour la permission de pêcher celui de la *Ialowitza*, mais je n'ais pas eu l'occasion d'en approfondir le fait à l'égard des autres rivières.»³

Asemenea și prințul Demidof în călătoria sa prin România în 1837, se exprimă astfel în privința aurului ce se găsește în Olt:

«Les fleuves qui charrient de l'or sont tous ceux qui se trouvent depuis l'Oltz (recte Oltu) jusqu'à la *Yalomnizza* inclusivement; mais ce métal se trouve plus spécialement dans la première de ces rivières, depuis le village *Binzeni* (pöte Căineni) jusqu'à 5 lieues au dessus de cet endroit; c'est dans cet espace qu'on trouve le sable le plus riche de la Valachie; ces sables d'un rouge noirâtre, entremêlés d'argile, de quartz, et de jaspe, sont remarquables par la grande quantité de grenat qui s'y trouve. Il est arrivé parfois qu'on a trouvé d'assez gros fragments d'or natif sous de grandes roches au milieu du fleuve, quand vient la baisse des eaux.»⁴

Dionisie Fotino și frații Tunusli în istoria lor despre țera românească încă menționează despre aurul din Olt.

«Aurul ce se exploatează este prin nisipurile riu-urilor *Oltu*, *Topologu*, *Argeșu* și *Dimbovița*. Țigani domnești care în genere se ocupă cu mese (?) de a-l căuta și care se și numesc *aurari*, sânt îndatorați a aduce pe fiește care an, câte trei, patru dramuri la Domnie (carele este venitul Dömnei), iar restul decă găsească mai mult, îl vënd la ori și cine ca proprietatea lor.»⁵

¹ V. Hașdău, «Istoria critică a Românilor» vol. I, pag. 189.

² Se știe că acum vr'o 20 de ani, mi se pare, se descoperi în Austria Superiöră, la Halstadt, un cimitir antic, se presupune de vr'o 5—6 secole înainte de Hristos. În acest cimitir, compus de câteva mii de morminte, s'a găsit mai multe obiecte de aur. În privința proveninței acestui aur, s'au ivit diverse teorii și controverse; iar dl Hașdău în studiile dsale conchide că aurul găsit în cimitirul dela Halstadt, nu pöte fi decă aur oltean. (Hașdău, istor. crit. a Rom. Vol. I, pag. 190.)

³ V. Mémoires sur la Valachie par Monsieur de B... (Baur). Francfort, 1778.

⁴ V. Voyage du Prince Demidoff en 1837. — Paris, 1840.

⁵ V. Istoria generală a Daciei de Dionisie Fotino, tradusă de G. Sion, București 1859, vol. III, pag. 134.

Iar Tunusli se exprimă astfel:

«Aurul se exploatează din nisipurile riuurilor *Oltu*, «*Topologu*, «*Argeșul* și «*Dimbovița*, de cătră țigani domnești, numiți *Rudari*.»¹ și mai departe:

«Țigani Rudari sânt ai monastirei Cozia, dar fiind că au meșteșugul de a strînge aur, Domnia îi întrebuintează pe séma sa, plătînd și dare cătră mănăstire.»¹

Pe vremea domniei lui Caragea, pe la 1815, erau în țera românească 700 de familii de Țigani aurari. Numerul lor a scăzut mult de atunci, dar nu a dispărut de tot și astăzi chiar sânt multe familii de Țigani care exploatează aurul din Olt, în acea parte mai ales cuprinsă între Rîmnicu-Vâlcei și Rîureni. La esposiția universală din Paris dela 1867 și la cea din 1889, Grigore Olteanu, un emancipat, locuitor din comuna Budești (j. Argeș pl. Topologu) a espus aur estras din Olt și a obținut la 1867 o mențiune onorabilă,³ iar la esposiția de acum doi ani, o medalie de bronz.⁴

Pești. — Dela metalul cel mai prețios, să trecem acum la o altă producțiune a Oltului, apröpe tot atât de prețiosă, mai vörtos pentru cei gourmets, voi să vorbesc de pești; căci și în acésta privința binecuvântat este Oltul, și puține sânt riuurile României care să-i pötă fi comparate și ca cantitate. Avem mai înteu în partea lui de sus, dela Riu-Vadului și până la Gura Lotrului și chiar până apröpe de Cozia, păstrăvii și mai ales loștrile (truite saumonée) acest delicios pește care din nenorocire se coböră așa de rar până pe mesele bucureșcene. În sus și în jos de Rîmnic, găsim mrețele și scobarii care în dulcétă apröpie pe consăngenii lor de sus. În apröpiere de Slatina sânt crapii, dar crapii de Olt, care ca mărime și ca gust n'au nici o asemănare cu frații lor vitregi din heleșteae; în fine dela Slatina în jos până la vörșarea Oltului, gasim somni și moruni, tot așa de mari ca și cei din Dunăre. Decă vrem inse sa păstrăm aceste bogății și în viitor, ar trebui interđisă pescuirea în epoca depunerei ouelor, și mai ales ar trebui interđisă metoda barbară de a se întrebuintă dinamita și gogoșile inveninate ca mijlöce de pescuire.

Acum că am terminat cu considerățile generale asupra Oltului, ve cer voe a-l percurge împreuna cu dv. dela intrarea lui în România, până la vörșarea lui în Dunăre. Iuțela Oltului fiind în mijlocie de 2, 3 m. pe secundă, acésta plimbare ne-ar lua prea mult timp, vr'o 24 de ciasuri, de aceea vom căuta a merge mai iute decă Oltul; vom percurge, decă vreți a me urmă, valea Oltului din sbor.

(Va urmă.)

George Ioan Lahovari.

Drei W.

Da bine-ascunți ori-ce pistruc,
Când fața ta de pudră-i plină;
Ești scumpă, dragă, la țărîlă,
Și eflină ești la făină...

Giordano.

¹ V. Istoria țerei românești de frații Tunusli, tradusă de G. Sion, București 1863.

² V. Tunusli, op. cit.

³ V. Catalogue des produits exposés dans la section Roumaine à l'Exposition Universelle de Paris, en 1867, page 275.

⁴ V. Exposition Universelle, 1889, La Roumanie; Avant, pendant, après, par le Prince Georges Bibesco, Paris, 1890, pag. 176.

Dela București.

Sfințirea de odaie la otel. Mormântul Iuliei Hașdeu. Șoséua.
La mormântul lui Eliade-Radulescu.

Eră încă diminăță. Din coridorul otelului par că s'audiă un glas răgușit. Nu-i dedeam mare luare-aminte, căci așa ceva prin oteluri nu te prea pôte surprinde. Gândiam, că de bună sémă e vr'un călător nou, séu că cineva tocmai acuma sosește acasă.

Dar glasul se tot apropiă și abiă trecu o minută, când ușa mi se deschise și intră un preot cântând. In primul moment mi se părea, că sfinția sa ș-a petrecut undeva bine ș-acum a smintit ușa; dar vedënd in grumași patrafirul și 'n mână crucea, — prima parte a presupunerii mele dispărü și remase numai a doua.

Îl vedeam indeplinind o funcțiune bisericească; dar tot nu pricepeam ce caută el la mine, un călător străin, care nu-l chiamasem să-mi facă vr'un serviciu.

El, de sigur deprins cu astfel de surprinderi, nu se interesă mult de fața mea uimită, ci-și urmă cântarea, stropind păreții și mobilele. Atunci pricepui, că-mi sfințește odaia.

La noi acasă ceremonia asta se face la Boboteză séu la zile anumite, când o cere cel ce șede in casă; pe la oteluri inse preoții de pe la noi nu se duc, decât decă sunt poștiți anume. Aici, gândiam, vor fi alte obiceiuri; am să le respectez.

Intr'aceste preotul își termină funcțiunea, alunecă iute 'n busunar moneda ce-i dădai și eși.

Peste câteva secunde audi glasul răgușit al sfinției sale in odaia vecină; dar, pe semne, acolo nu fu primit cu atâta evlavie, căci glasul incetă indată și numai decăt sună o altă voce răcnind «Du-te afară!» Apoi ușa se inchise; după aceea îmi părea că se deschide alta ușe, de după care glasul dispărü cu totul. Pase-mite părintele se ducea din odaie 'n odaie, să le sfințească tôte.

Dar de unde șcicia densus, in care sunt români? De sigur ș-a luat informațiuni dela portarul, unde p'o tablă sunt scrise numele tuturor ospetilor din otel. Așă o fi vinit și la mine; dar vecinul, care l'a dat afară, nu pare a ține la obiceiurile bisericești.

Coborîndu-me, căutai să aflu ce fel de om e vecinul meu, carele, in lipsa-i de pietate, a dat afară pe bietul preot. Eră un ovreu. Evident, că sfinția sa greșise ușa.

La dejun istorisii unui prieten ce surprindere plăcută mi-a făcut ađi un preot.

El surise:

— Ađi e prima și preoții noștri obiceiuesc a se duce in fiecare ți înteu a lunei de-alungul stradelor să sfințească locuințele, prevăliile și otelurile. Ei nu prea aleg locurile, ci intră pretotindene, unde îi lasă. E un fel de cerșire. Le dai francul și se duc.

*

Fiind că ăiaua incepü c'un act de pietate, după miédăđi me dusei să vęd locașul morților.

Nici odată nu vędusem încă la București un cimiter, căci totdeuna m'a interesat mai mult progresul care se manifestă in lăintrul orașului. Dar fiind că cu acest progres ține pași și decorațiunea cimiteriilor, doriaam să vęd in sfersit și acestea.

Cimiterul Șerban-vodă (Belu), unde me dusesem, se află p'un platou innalt de-asupra Bucureștilor.

Mergënd acolo, urci un deal, de unde ți se ofere o vedere frumoasă asupra orașului cu multele sale biserici și edificii moderne și vechi, infătoșând o panoramă interesantă in care se imbină progresul apusului cu lucsul oriental.

Cimiterul e construit in stil modern, cu drumuri și cărări bine ingrigite. Mormintele cu monumente frumoșe și criptele familiare cu grilagiuri pompöse, lucsul ce se revérsă 'n cele mai multe părți, arată că cei ce le-au făcut sunt ömeni cu dare de mână și au sentimentul pietății.

Ceea ce m'a surprins mai cu sémă, căci încă nu vędusem asemenea arangiere, eră conservarea și espunerea cununelor și panglicelor dela inmormentare in câte o cutie cu față de sticlă pe partea din lăintru a grilagelor de fer.

La intrare indată intrebarăm de mormântul mult regretat Iulia Hașdeu. Păzitorul ne-a condus la un mausoleu splendid. Neconsolabila durere părintească a ridicat genialei și adoratei fiice un monument admirabil.

Ingrădit cu grilagiu de fer, la cap i se 'nalță o piétră de marmore la a cărei margini doi stélpi țin sus globul pămêntesc. In fruntea marmorei e inscripțiunea «Mai șeđi puțin!» In mijlocul pietrei e sculptat un orologiu, iar pe partea din jos niște cărți. Deasupra, fereștile mormântului, sunt date in laturi, lăsând să se vędă interiorul și deasupra trei busturi. In frunte se află următoarea inscripțiune: «Trecători priviți de-a-supra! Cugetători căutați in lăintru! Mörtea dă vieță!»

Dinainte câteva trepte conduc jos in criptă. Aici ne aflăm intr'un mic salon, care infățișează camera de lucru a Iuliei Hașdeu. Față cu noi e păretele cu o oglindă care inchide coșciugul, dinaintea lui bustul reposatei. De-a drépta mésa ei de scris, cu un registru in care se scriu toți cei ce visitéză mormântul acesta; multe nume, multe poesii, multe mângäeri stăruind zădarnic să aline durerea părintilor.

Pe păreți sunt patru inscripțiuni:

«Legea religiösă. Crede! Crede in Dumneđu, crede in nemurirea sufletului! . . .

«Legea morală. Iubește și ajută! Iubește și ajută némul, iubește și ajută pe cine te ajută și te iubește; iubește și ajută fără a precugetă la folosit!

«Legea socială. Nu necinsti! Nu necinsti pe tine însuși, ca să te cinstescă»; nu necinsti pe alții, ca să te cinstescă pe tine alții; nu necinsti munca, căci munca e vieță!

«Legea filosofică. Când — atunci. Când faptul ții, atunci adevêrul șcii; când nu vrei să cređi, atunci nu-s dovedi; când cauți dovadă, atunci găsești tăgadă.»

Emoționat cetiam aceste inscripțiuni și cugetam la părinții nemângăiați, când iată sosi neconsolabilul părinte, ilustrul nostru Hașdeu. De când i-a murit fiica, in tôte zilele se duce la mormântul ei a-și vërsă acolo durerea și a-și ușorá sufletul.

Momentul intêlnirii a fost plin de duioșie. Cunosusem pe repodata in primii ani ai vieții sale și de atunci n'o vędusem mai mult. Am ingănat câteva cuvinte de mângäere, dar ochii mi s'au umplut de lacrimi și n'am mai putut să urmez . . .

*

Și am ăis birjarului să măie la șosea . . .

Cine vré să vędă lumea elegantă din București in loc public, ducă-se la șosea după miédăđi intre 4—6. Va vedé un tablou, pe care nu-l va uită nici odată.

Șoséua este un loc de plimbare cu trăsura la marginea orașului. Bine intreținută, de ambele părți cu parcuri lungi, cu chioscuri și fântâni săritöre, séra luminată cu lumină electrică, in mijloc imensa lume

in sute de trăsuri, ofere vederea ce numai la Paris in Bois de Boulogne poți avé.

Timpul erá fôrte frumos. De-alungul șoselei in patru șire steteau, mergeau și viniau una după alta trásurile. Dar ce șire! Sute și sute de trásuri! Nu le vedeai inceputul. Tot ce Bucureșcii aveau elegant, erá aici. Nu șciai ce să admiri: damele frumoșe, toaletele scumpe, trásurile splendide ori caii de rassá? Chiar și birjarii erau imbrácați de serbátóre și aveau niște cai escelenți.

Obiceiul este a mâná inafará repede. La sfârșitul șoselei mari trásurile se 'ntorc și se opresc de «iau aer»; de-acolo 'napoi toți mâná in pași, unii se dau jos să se plimbe prin alee ori să se așede la chioșc, alții fac curte damelor din trásuri. Apoi iarăș se 'ntorc repede, vin de nou in pași, de câte ori le place și până când mai au cunoscuți séu cunoscute.

Priviam incântat acest tablou feeric, in care civilii și militarii, bărbații și damele, călăreții și trásurile formau un intreg bîjbăitor plin de farmec și atât de ademenitor, încât nu ne mai puteam despărți.

Dar incetul cu incetul lumea se imputină, ne rentórserăm dar și noi.

La marginea orașului, unde incede șoseua, prietenul cu care eram imi spuse că 'n țintirimul bisericii de acolo e 'nmormântat Eliade-Radulescu.

Se 'nțelege, că ne-am dat jos să vedem mormântul ilustrului bărbat.

Abiá l'am găsit. In loc de un monument măreț, o cruce fôrte simplă arată, că acolo se odihneșce «Părintele literaturii române.»

Inaintea unjversității el are o statuă, aici nici măcar o cruce cum se cade.

Dacă toți cei ce trec p'aici intr'un an la șosea, ar da câte un leu, ce grandios monument i s'ar pute ridicá!

Iosif Vulcan.

B o n b ó n e.

La curtea cu jurați.

— Ai mai fost osândit vre-odată?

— Da, dle președinte.

— Cu ce vină?

— M'am insurat de doue ori și am fost amnes-

tiat . . .

— Cum, amnestiat? . . .

— Da. Sînt vėduv!

*

La esamenul de geometrie:

— Cum poți aflá care e linia mai scurtá dela un punct la altul?

— Caut in itinerarul căilor ferate!

*

— Veți pe domnul de colo? a contribuit ca să se ștergá multe lacrimi!

— Să-i dea Dumnezeu noroc! Dar ce meserie are?

— E negustor de batiste.

*

Intre vėnători:

— Trebuie să mărturisim, că iepurele e animalul cel mai fricos . . .

— Nu șcifi ce ai face in locul lui, decá ai avé picióre ca ale acestui dobitoc și n'ai avé pușcă.

*

La esamen:

— De ce a trecut Anibal peste Alpi?

— Pentru că tunelul st. Gothard nu erá încă făcut.

O fată din Georgia.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 461. —

Poporul din Georgia are renumele de popor frumos. Atât bărbații, cât și femeile sînt adevărate modele ale frumuseții omenești. Talie naltă, brațe pline, față ovală, ochi mari și negri, iată caracteristica lor. Potretul unei fete din Georgia, copiat după originalul escelent al pictorului rus Semenowsky și reprodus in nr. de acum al foii noastre, este o dovadă vedită de ceea ce spunem. Amabila figură stă inaintea noastră imbrăcată intr'un costum național pitoresc, așa cum îl pórta ea acasă intre munții sei inchiși de lume.

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șoiri literare. Dl. Radulescu-Niger va publicá in novembre la București in editura librăriei Socec al doile volum al seu de prosă: «Căpitanul Ropotă» și prin februarie primul seu volum de versuri populare, producție proprie, de felul celeia ce publicăm in nr. acesta al foii noastre și de care vom mai publicá și altele. — Dl. D. Stăncescu a scos in editura «Universului» la București micul volum de 18 snóve, pe care l'am anunțat intr'un numer al foii noastre. — Dl. G. D. Teodorescu va ținé la Ateneul Român din București o conferență literară asupra vieții lui Anton Pann. — Dl. C. Vasiliu, student al făcultații de litere din București, va publicá intr'un volum cele patru discursuri rostite de studenții la inmormentarea lui Cogălniceanu. — Dl. T. Burada, rentorcându-se dela Beins la Orade, s'a dus la Budapeșta să facă cercetări in bibliotecile de acolo.

Documente istorice. Academia Română din București iarăș a publicat un volum mare de documente istorice din colecțiunea dlui Nic. Densușianu. Acesta pórta titlul: «Documente privitoare la istoria românilor 1451—1510, culese, adnotate și publicate de Nic. Densușianu. Cu un apendice de documente slavone insoțite de traducerilatiné 1451—1517.» Volumul acesta conține documente privitoare la epoca cea mai glorioasă a istoriei române și anume din timpul lui Ștefan cel mare și al lui Ioan Corvinul guvernatorul Ungariei și Matia Corvinul regelé Ungariei. Un șir de documente necontestabile revėrsá luminá asupra rolului ce l'a avut elementul românesc in Transilvania și Bănat in vremile acele. Ele ne vorbesc despre cele șapte districte românești in Bănat, despre Banii români ai Severinului, despre o mulțime de familii nobile românești și de faptele lor. Volumul e precedat de portretul lui Ștefan vodă cel mare și bun. Tiparul, din stabilimentul grafic I. V. Socec, e fôrte frumos.

Geografia și istoria in școla poporală, manual compr. conform planului de lecțiuni a dlui Vasile Petri, pentru clasa IV, V și VI, de Teodor V. Petrișor învėtător, a eșit de sub tipar in Gherla in tipografia Aurora, și se aflá de vėndare la autorul in Alibunar, comitatul Torontal; prețul 40 cr. Autorul s'a servit in lucrarea sa și de tradițiuni. Iată tradițiunea Retezatului: Se đice, că trei đine s'au prins in rėmășag, care dintre ele in decursul unei nopți va face un lucru mai minunat. După incheierea rėmășagului đinele s'au apucat de lucru. Una a făcut cetatea Deva, iar alta scaldele minunate dela Mehadia. A treia đină inse adormise. Pe când s'a deșteptat, se revėrsá de điuá: in pripă deci apucá un fer de plug gigantic și retezá un munte, aruncându-i vėrful mai spre rėsărit. De atunci a rėmas muntele «Retezat.»

Plaristic. Printul George Bibescu va luá in curėnd sub direcțiunea sa redacțiua điarului «Poporul», care va deveni cotidian și va fi điar antidinastic.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Știri teatrale și muzicale. *Di Th. Stoicescu* scrie o dramă istorică în versuri pentru Teatrul Național din București. — *Di Nicolae Țincu*, unul din autorii dramei «Dăma Chiajna», lucrează la o dramă originală în 2 acte. — *Di Radulescu-Niger* a tradus pe «Britanicus», tragedia în 5 acte în versuri a lui Rașine, pentru beneficiul artistului Nottara, care vră să jöce rolul lui Nerone, jucat de Max la Odeon din Paris. — *Tot dsa* a tradus «les Ouvriers» o admirabilă dramă într'un act, a lui Eugène Manuel, premiată de Academia Franceză, în versuri, tradusă tot în versuri, iarăș pentru dl Nottara. — *Tot dl Radulescu-Niger* traduce o altă dramă a lui Eugène Manuel: «Absentul», de o frumusețe gingașă fără sēmēn. — *Dna Darclée*, renumita cântăreță română, cu atăta entuziasm aplaudată asta-primăveră la București, a primit un angajament la teatrul Scala din Milano pentru sezonul viitor. — *Tenorul Gabrielescu* își urmăză călătoria în America, farmecând cu vocea sa pe toți; diarele din Brazilia sânt pline de elogi entuziaste la adresa tinerului artist român.

✱ **Di Burada la Beinș**, unde a fost invitat, s'a bucurat d'o primire förte cordială. Sosind în sâmbăta trecută, la 3 octombrie, a fost întâmpinat la gară de un număr frumos de români. În ziua următoare, la 4 octombrie, la festivitatea ce s'a arangiat în sala cea mare a gimnasiului, în onőrea zilei natale a Maj. Sale, artistul nostru a luat violina și a cântat câteva melodii românești, fermecând tot auditorul și făcând în deosebi bucurie tinerimei, care numai cu ocaziunea acēsta putea să-l asculte. Sēra români din Beinș și din giur au dat, în sala ospētariei opidane, un banchet în onőrea distinsului öspe, cu care ocaziune s'au cântat aceste piese: I «Legenda» de Wienovski, executată de dl Teodor Burada (violină); II «Rayons de diamant» de Fleg, esec. pe pian de dșōra Florica Antal; III «Berceuse» de Renard, esec. de dl T. Burada, acomp. pe pian de dl Nicolae Diamandi; IV «O Romănie!» cântată de dna Veturia Pap, acomp. pe pian de dl Nic. Diamandi; V «Duette» esec. de dl T. Burada; VI a, «Șei tu» și b, «Veđi rēndunelele», duet cântat de dșōra Florica Antal și dl Coriolan Ardelean, acomp. pe pian de dl Nic. Diamandi; VII «Chanson polonaise» de Wienovski, esec. de dl T. Burada, acomp. de dl N. Diamandi; VIII «Melodii, doine și cantece naționale» de T. Burada, executate de autorul, acomp. pe pian, de dl Nicolae Diamandi. Programul bine compusă, a fost escelent executat. Di Burada a făcut publicului o rară plăcere musicală. Dna Veturia Pap și dșōra Florica Antal au produs un efect strălucit. Ambele au cântat cu atăta căldură și simț românesc, încât publicul încântat ceru prin aplause frenetice repetarea. Noi, încantați de vocea lor fermecătoare, am invidiat pe iubii și frați beinșeni, cari au în mijlocul lor așă elemente răpitoare pentru conservarea și dezvoltarea vieții lor sociale-naționale. Mai trebuie să amintim cu recunoștință și pe dl Nic. Diamandi, care mult s'a ostenit pentru reușirea acestei serate musicale. După terminarea acestei programe, publicul s'a pus la cină, cu care ocaziune s'au rostit mai multe toasturi. După cină au urmat jocul până dimineța la 5. Au fost de față dnele Irina Antal, Burada, A. Butean, Florica Ardelean, Crișan, Antița Pop, Veturia Pap, Radu, Simai, Teocar; domnișōrele Florica Antal, Maria Antal, Ana Bogdan, Anghela Butean, Hēna Butean, Beta Butean, Aloisia Cașolțian, Margareta Cașolțian, Viōra Ignat; dnii Aug. Antal, Alexa Ardelean, Cor. Ardelean, Petru Bogdan, Victor Bortan, Teodor Bulcu, Ioan Butean, Dem. Cașolțian, dr. Ioan Comșia, G. Cosma, Ilariu Crișan,

Ioan Corb, Vas. Corb, Nic. Christea, Nic. Diamand¹ din Orade, Vas. Dumbrava, Traian Farcaș, I. Fersi¹ gan, Al. Ghera, Ioan Glițe, Dem. Horgia, G. Mari¹ nescu, dr. G. Mureșian, Dem. Negrean, D. Nistor¹ I. Nistor, V. Mureșian, George Pap, Antoniu Paladi¹ Em. Pap, Ioan Pap, A. Pap, Andr. Păfalvai, Al. Pelle¹ Iosif Pița, Nic. Rad, dr. Florian Stan, Vasile Stefanica, D. Simai, A. Teocar. Meritul succesului în mare parte e al dlui profesor Vasile Dumbrava. În sēra următoare dl protopop Augustin Antal, zelos spriginitor a tot ce este național, a dat în onőrea dlui T. Burada o splendidă cină, după care tinerimea s'a pus la joc până dimineța la 3.

Teatrul Național din București. «Dăma Chiajna», prima piesa originală care s'a pus în studiu, se va jucă ađi în 10 oct. la deschiderea stagiunii. Pictorul teatrului, dl Ronov, a făcut pentru acēsta dramă decoruri förte frumoșe. Deosebi au reușit bine un salon și tabēra Chiajnei din actul al 5-le. Di Radulescu-Niger a mai scris o piesă originală: «P'ntre vecini» comedie în trei acte, care se va jucă încă în stagiunea acēsta. După dispozițiunile luate de direcțiunea generală a teatrelor, cea dintēiu piesă națională-istorică, ce se va reprezenta după «Dăma Chiajna» va fi «Ștelanița-Vodă» tragedie în 5 acte și în versuri de Iosif Vulcan, piesă premiată de direcțiunea Teatrului Național la sfēșitul stagiunii trecute împreună cu «Dăma Chiajna.» »Ștelanița-Vodă», după informațiunile primite din loc competent, se va jucă cel mult cam pe la finele lunii noi decembrie.

Concertul din B. Comloș, la 15/27 septembrie, cu privilegiul sântirei bisericei române gr. or. de acolo, a fost o prea frumoșă petrecere. Sērata s'a început prin un discurs ocașional al învățatorului Iuliu Vuia. Apoi corul din St. Nicolau-mare a cântat «Trecu vallea» de Mureșianu, «Găndește-te la mine» de Zech și «Ursita mea» de Stefanescu, tōte coruri mieste; cel din lezvin a cântat «Hora Sinaii» și «Dulce-i vieța», apoi a jucat piesa «Nunta țērănescă» de V. Alecsandri; iar corul din B. Comloș a cântat: Gemut-am secolii, Hora Dobrogei, Foie verde, Nevēsta care iubēșce și Romancuța. Petrecerea a ținut până dimineța. La mieđul nopți coriști din lezvin au jucat Calușerul și Bătuta. Au fost de lața domnele: Adelaida Miulescu, Ecaterina Suciu în costum, Petrovicu și Minișian din San-Nicolaul-mare, Otilia Balan, N. Magda din Ecēca, Stefanovici, Elena Oprean din Valcanu, Isac din Pesac, Vuia, Popovici, Pavlovici, Russu și Stanescu din B. Comloș, Baran din Nēreu; apoi domnișōrele Iulia Prohab din Checia, Areti Ionaș din B. Comloș în costum, Elena Biju din Caransebeș, Iuliana Nastici din San-Nicolaul-mare, Draginea, Barbulescu din Ecēca, C. Fizeșan din Pesacu, Petrovici din San-Nicolaul-mare, Viōra Magda în costum din Ecēca, Maria Balan, Matilda Russu.

Concert pentru Băroănescu. Sâmbăta sēra a avut loc la Ateneul din București, concertul pentru a se ridică un bust mult regretatului artist C. Băroănescu. Ateneul eră literalmente plin și «Societatea tinerimea progresistă» pōte să se fencite cu acest succes. Dna Sarandi, dnu Manolescu și Nottara au fost förte viu aplaudați; de asemenea a fost aplaudat dl Hagiescu când a recitat versurile lui Zamfirescu «Somnolența.» Basul Teodorescu și baritonul Simionescu au atras aplausele publicului. Dșōra Ed. Habudeanu în concertul IX de Berriot, esecutat pe viōră, a dovedit mult talent; publicul ș-a arătat via satisfacție, aplaudând-o des. În comedia «Franțuzitele», publicul a fost înveselit de jocul dlor Hagiescu, Jianu, Costescu, Toneanu, Brezeanu, Catopol, dna Ciucurescu și dșōra P. Moor. Dșōra Ștefănescu a recitat un monolog și a fost förte bine.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Șoiri biseroeșoi și șolare. *Ved ducesă Mileva Iurlo Duco de Sanct Marco* a dăruit bisericei române gr. or. din B.-Comlos o mie de florini, cu ocasiunea renovării acelei biserici, sub care se odihnesc reșitele pământești ale părinților sei. — *Dl B. P. Hașdău* își va reincepe anul acesta la facultatea de litere din București cursul de fiziologie comparată; dsa își va deschide șirul prelegerilor cu un studiu asupra literaturii populare române în comparație cu literatura altor popore. — *Poetul I. Nenitescu* va fi numit profesor suplinitor la catedra de pedagogie dela școlă normală Carol I. — *Dl Titu Budu*, administrator al oficiului vicarial din Maramureș, a fost numit de cătră Il. Sa dl episcop dr. Ioan Szabó vicar actual al Maramureșului. — *Dl G. I. Pitiș*, fost profesor în Galați, este permutat ca profesor de limba elină la seminariul central din București. — *Ministrul de culte* a dat un ordin cătră ordinariatele diferitelor confesiuni, cerând să i se dea o conscripție despre copiii obligați la cercetarea asilelor de copii. — *Protopresbiter al Timișorii* s'a ales de cătră sinodul electoral ținut la 7 l. e. dl Traian Putici cu unanimitate de 64 voturi.

Societatea Petru Maior a tinerimei române din Budapeșta ș-a constituit biuroul la 3 oct. astfel: președinte, George Morariu stud. med.; vicepreședinte, Alesandru Mihuța stud. filos.; secretar E. Cristea stud. filos.; notari I. David stud. jur. și Atanasiu Boithor stud. med.; bibliotecar Mihail Ciuta stud. jur.; cassar Ioan Petrovici stud. filos.; controlor N. Kökényesdi stud. jur.; econom Petru Pența stud. jur. Comisiunea literară se va alege mai târziu, pe când se vor inserie mai mulți membri, căci pân' acuma abiă sânt 20.

Congresul biseroeșo din Buovina s'a deschis la 18/30 septembrie. Liturghia intru chemarea Duhului Sfânt a fost celebrată în catedrală de cătră vicarul arhiepiscopesc Ciupercovici, cântând corul micșt al societății «Armonia» sub conducerea dlui E. Meședer. La 11 ore comisarul imperial cont. Pace a cetit în limba germană motivele pentru care n'a fost aprobat statutul congresului din 1888. Apoi Eminentă sa mitropolitul Silvestru Morariu Andreevici a rostit în limba română și rutenă un discurs de deschidere, care nefind bine înțeles de comisarul imperial, s'a produs o scenă foarte neplăcută, încât acesta a amenințat congresul cu disolvare; dar esplicându-i-se, că nu s'a țin ceeaa ce i-a părut c'a audit, liniștea s'a restabilit. Atunci deputatul dr. Iancu cav. de Zotta, susținut de dl Pitey, a cerut ca comisarul să transpună congresului și în limba română și rutenă motive cetite în nemțeșce. Comisarul inse a refusat să 'mplinescă cererea și totodată a oprit să se mai discute cestiunea; spiritele, scrie «Gaz. Buc.» de unde scótem aceste notițe, sânt foarte agitate. Acel numer al ȓiarului numit, care s'a ocupat de afacerea asta, s'a confiscat. În ședința a doua s'au ales vicepreședinți dnii Arcadiu Ciupercovici și cav. George de Flondor; notari dnii Art. Berariu și br. Eudoxiu Hurmuzachi.

Adunări invetătoreșoi. *La Abrud* în 11, 12 și 13 octombrie n. se va ținé adunarea generală a reuniunii invetătorilor români gr. or. din districtul Abrudului, sub presiul dlui protopresbiter Romul Furdui. Invetătorii Nicolae Fodorean, George Lup, I. Gomboș, Vasile Rușdea, Radu Savu, Aron Cioran, Vas. Gan, Teodor Dușaa, Solomon Coroiu, Eliseiu Marcan vor ținé prelegeri teoretice și practice, iar inv. Iuliu Pitic va conduce deprinderile gimnastice. — *La Ramna* în 3/15 octombrie se va ținé adunarea generală a despărțeméntului Bocsaa al reuniunii invetătorilor

români gr. or. din diecesa Caransebeș sub presiul dlui Ioan Marcu, notar dl Romul Ancușaa.

Liga culturală română. Dl profesor B. E. Mainieri din Roma a adresat studenților din București o scrisóre căldurosă, în care ȓice, între altele: «Vechiu prieten al României și în relațiune cu mulți din fiii sei ilustri și meritoși, tot ce vine din regiunile Carpaților și ale Danubiului redesteptându-mi în minte puterea și mărirea Romei antice, îmi reamintesc comunitatea de origine și de sânge și me face să fac urări pentru o sörte mai bună patriei vóstre, noului regat, cătră care se îndreptă speranțele Latinilor din Orient și care se ridică zid de siguranță și de libertate pentru celelalte națiuni surori.»

C E E N O U ?

Hymen. *Dl Iosif Roxin*, notar în Tamașaa, și-a incredințat în 16/28 septembrie de soție pe dșóra Maria Bibescu, fíca dlui Ioan Bibescu din Tileagdu. — *Dl Nicolae Stoia*, absolvent de teologie al diecesei Caransebeș și dșóra Victoria Cioloca, fíca dlui Teodor Cioloca paroc gr. or. în Șipet, se vor cununá la 11 octombrie n. în Șipet.

Șoiri personale. *Maj. Sa monarcul* întorcându-se din Praga la Viena, a fost primit cu ovațiuni entusiaste; pe drumul dela gară la palat, casele erau tóte iluminate. — *Sânătatea reginei României* urméză a fi destul de mulțumitóre; cu tóte aceste durerile la cefă îi turbură câte odată somnul. — *Principele Carol de Hohenzollern*, al doile nepot al regelui Carol, va sosi tóamna acésta la București, unde va servi ca sublocotenent în regimentul 3 de călárași. — *Ec-regina Natalia* a trecut duminică nóptea cu trenul pela Oradea-mare, vinind dela Sinaia și ducându-se la Biaritz, unde i s'a închiriat o villă. — *Dl gen. Vladescu* din armata României a fost numit șambelan al regelui Carol. — *Dl George Opra* este numit vice-director al oficiului ausiliar ministerial la ministerul reg. ung. de comerciu. — *Dna dr. Crătnescu-Cutarida* a depus juráméntul pentru postul de medic secundar la Maternitatea din București. — *Dl Alesandru Mocsonyi* nu a dat la tipar nici o broșurá politică, ci numai retipăreșce scrisórea sa apărută în ȓiarele politice.

Români ardeleni la esopiția din Praga. Escursiunea românilor ardeleni la esopiția din Praga, pe care o semnalarăm în nr. trecut, s'a făcut în 5 l. c. Numerul lor a fost 30. La gară au fost intimpinați de cătră o delegațiune compusă din profesorii universitari drii Iarnik, Pic și avocatul Podlipno, reprezentantul clubului cheilor tineri. Séra au fost invitați la reprezentația Teatrului Național cehic. În ȓiua următóre, visitând în corpore esopiția, la pórta aceleia i-a salutat în limba cehă dr. Sedlak, iar româneșce dr. Iarnik. În numele românilor le mulțumí dr. A. Mureșianu începând în limba cehă și urmând apoi în româneșce. Séra banchet.

Atentatul dela Rosenthal. Făcându-se cercetări la locul unde s'au aședat cele doue bombe, s'au mai aflat acolo alte 12—14. Locțiitorul contele Thun a fícat un premiu de 3000 fl. pentru cel ce va descoperi pe făptuitor. În urmă densusul a urcat premiul la 10,000 fl.

Dieta s'a deschis sâmbăta trecută. Președintele esprimând convingerea, că nu póte fi vorba de vr'un atentat în incidentul dela Rosenthal, dar fiind că acela putea să aibă urmări primejdióse, a propus camerei să exprime adâncaa sa indignare și să mulțumescă provedinței, că n'a lăsat să se întemple vr'o nenorocire. Deputatul Ugron, în numele stângei es-

treme, s'a unit cu vorbele președintelui și propunerea a fost votată în unanimitate. Rezoluțiunea camerei se va aduce la cunoștința monarcului. În casa magnaților o moțiune analoă a președintelui a fost primită cu aplauze căldurose. În ședința din 7 oct. a casei deputaților, ministrul de finanțe Wekerle a subțernut bugetul anului viitor și totodată a cerut indemnitate pe 5 luni. Bugetul anului viitor preliminară un plus de 12,995 fl. În ședința asta s'au făcut trei interelațiuni, dintre care cea mai de însemnătate este a lui Horánszky din opoziția moderată, adresată președintelui consiliului pentru faptul că ofițerii regimentului de inf. cont. Jellacici au pus cunună pe mormântul fostului ban Jelacici și tot atunci într'un ordin pe și s'au luat și meritele lui. Ministrul-president va respunde în curând. Delegațiunile s'au convocat pe 9 novembre la Viena.

Șoiri militare. *La Sibiu* au făcut esamenul de ofițeri dnii Nicolae Stupariu, Romul Nicoră, George Bobeș, Leon Roman, Ioan Pălea. — *La Graz* a depus esamenul de ofițer dl Nicolae Brașovean. — *La Timișoara* a făcut acelaș esamen dnii I. Tamașel și Aurel Cosma.

Proces pentru doi creștari. Din Buda-Peșta se anunță: Un avocat de aci trimise, dăunădi, unui client al seu, domiciliat tot în Buda-Peșta, o scrisore pe care o francă cu trei creștari. Adresatul se află înse la Örkény și poșta espedia scrisorea acolo. Nici la Örkény adresatul nu putu fi găsit și astfel scrisorea fu retrimisă avocatului. Acesta trebuia să plătescă acum încă doi creștari, de ore-ce scrisorea eșise din reionul orașului și astfel nu mai eră francată suficient cu trei creștari. Avocatul înse declară că nu plăteșce nici un ban. El nu trimisese, dicea el, scrisorea la Örkény, și poșta n'avea decât să i-o întorcă îndată ce adresatul n'a fost găsit în Buda-Peșta. Poșta ungurească înse nu pricepe de glumă. Ea întentă proces avocatului iubitor de șicane și deocamdată, i aplică asupra mobilelor secestru asigurător.

Șoiri sourte. *La Viena* se va ține în anul viitor o expoziție de musică, la care s'au invitat toate statele; expoziția se va deschide la 5 mai și se va închide la 9 octombrie. — *Din Dobrogea* se scrie, că emigrază cu sutele turcii și tătarii de prin acele locuri. — *Un atentat de dinamită* s'a comis contra preotului Ioan Petrovici din Ciclova. Numital preot ședea sêra la mesă în curte dimpreună cu mai mulți oșpeți, când deodată se aruncă de pe stradă în odaia lui o bombă de dinamită. Bomba a explodat cu un șgomot grozav, a zdrobit zidul și mai toate mobilele ce se află în casă. Nu este de plâns nici o vietă de om. — *Cestiunea insurătorci principelui Ferdinand* al României, care e definitiv hotărâtă, va fi desbătută și aprobată de consiliul de miniștri, îndată după întorcerea regelui și a generalului Florescu. — *Reuniunea sodalilor români din Sibiu* va arangia o expoziție industrială cu ocaziunea jubileului de 25 ani dela înființarea sa. — *Despărțământul Blaș* al Asociațiunii transilvane va ține duminecă la 11 octombrie n. adunare extraordinară, sub presiul dlui Ioan German, secretar dl dr. V. Szmiegelski. — *Reuniunea de consum din Blaș* a ales de conducător comercial pe dl Georgiu Ioanovici, neguțător din Cluș. — *În Iliu-mureșană* a fost la 5 l. c. noștea un foc gróznic, care a nimicit în strada ce conduce la gară peste 30 de case.

Neorolôge. *Grigoriu Moșil*, fost vicar foraneu gr. c. al Rodnei și paroc al Năseudului, președinte la administrațiunea fondurilor centrale școlare și de stipendii, precum și la cea a fondurilor gr. c. locale din districtul Năseud, a încetat din vietă la 3 octombrie, în etate de 77 ani. — *Rosa Ursu n. Beleș*,

soția dlui Terentiu Ursu preot gr. or. român în Chișineu, fiica dlui Augustin Beleș preot gr. or. român în Șimand, a reposat la casa părintească în 5 octombrie, în etate de 23 mai. — *Teodor Stupa*, proprietar în Aleșd în Biharia, a murit acolo la 6 l. c. în etate de 61 ani.

OGLINDA LUMEI.

Cronică mică. *Doce discursuri* au fost evenimente de căpetenie ale zilelor trecute. Unul a fost rostit de generalul Caprivi, actualul cancelar al Germaniei, la Osnabrück, cu ocaziunea jubileului regimentului de infanterie nr. 78; celalalt a fost pronunțat de ministrul afacerilor străine a republicii franceze, dl Ribot, la Bapaume, cu ocaziunea inaugurării statuei generalului Faidherbe. Amândoi bărbații de stat au făcut asigurări despre intențiunile pacifice ale ambelor state. — *Monumentul lui Garibaldi la Nizza*, orașul seu natal, s'a inaugurat în 4 octombrie n., asistând lume multă de francezi și italieni. Guvernul francez a fost represintat prin ministrul de finanțe Rouvier, care a ținut și o cuvântare, încheiând că inaugurarea acestui monument apropie în aceeaș pornire de admirație și de recunoștință pe fiii celor doue națiuni unite prin comunitatea rassei. — *Regele Carol* a plecat din Pallanza la Sigmaringen spre a vizită pe mamă-sa; la 1/13 octombrie se va rentorce n țeră. — *Rusia* a comandat la o fabrică de arme din Franța o jumătate milion de pușci; aceste se fabrică sub supraveghiarea ofițerilor ruși. — *Logodna regelui Alesandru* al Serbiei cu princessa Elena de Muntenegru va fi peste câteva lui; în vederea acestei logodne, va fi înteu o intrevedere; țarul, care va fi nun, va înzestră cu o avere mare pe princessa Elena. — *Regele Carol din Württemberg* a murit la 5 l. c. în etate de 68 ani. — *Parnel*, fostul conducător al irlandezilor în parlamentul englez, care pentru o șcandalosă relație de amor a fost silit să renunțe la rolul seu politic, a murit.

Un general brasilian. Din Londra se scrie: În magazinul giuvaerghiului Charles Webster, se presentă deunădi, un general brasilian care purtă mâna dréptă într'un bandagiu. El cumpără câteva giuvaercale și le plăti cu bani pe șin. În momentul când eră să plece, el se opri în fața galantarului și, arătând o frumoșă agrafă de diamante, întrebă cât costă. — 3,000 de lire sterline, respuse giuvaerghiul. — Fôrte bine. O cumpăr. Dar... nu șcieam că o să cheltuiesc atâtă bani și prin urmare n'am suma asta la mine. — Nu face nimic. Voi trimite agrafa împreună cu socotela la otel. — Nu, nu. Îmi place să regulez afacerile fără întârziere. De aceea, decă vrei, o să trimit pe servitorul meu acasă și voi așteptă aci, până aduce banii. — Cum poșteșci! Generalul chemă pe servitorul seu: — John, ia o trăsură și du-te acasă. Spune soției mele că am descoperit ca dar de nuntă pentru fiica noastră o agrafă minunată, să-mi trimetă imediat 3,000 de lire sterline! — Dar, escelență, nu șciu decă cocóna o să-mi dea atâtă bani, decă nu-i arăt vre-un bilet din partea dvóstre. — Bine dci, așteptă să-ți dau un bilet. Apoi întorcându-se către giuvaerghiul, îi dișe: — Trebuie să țiu mâna în bandă; ori ce mișcare îmi face dureri mari; n'ai vré să fii așa de bun să scrii câteva rânduri pe cari și le voi dictă? Giuvaerghiul luă condeul și generalul dictă: «Dragă soție! Am ocaziunea de a cumpără diamante cu un preș avantajios. Trimete, te rog, prin aducătorul biletului 3,000 de lire sterline. Charles.» Scrisorea fu dată servitorului; acesta se urcă într'o trăsură și peste un cias se înrórse cu 3,000 de lire ster-

line. Generalul plăti această sumă giuvaergiuului și primi agrafa. Ce surprisă așteptă inșe pe giuvaergiu, când se întorse iară acasă? Biletul fusese adus propriei sale neveste care, recunoscându-i scrierea, dăduse fără esitare suma cerută.

Inviată din morți. Din Petersburg se scrie: Emilia R... fiica unui comerciant bogat din Riga, suferia din cea mai fragedă copilărie de o bolă periculoasă de plămâni. Deodată, bóla se agravă, Emilia cădă la pat și, duminica trecută — așa cel puțin credeau toți — ea își dădă sufletul. Jalnicii părinți, puseră cadavrul pe un catafalce frumos și fiesară înmormântarea pe ziua de miercuri. Rudele și cunoscuții familiei veniră în ziua hotărâtă și preotul citi rugăciunile obicnuite. Câțiva tineri se apropiară apoi de sicriu pentru a-l duce la carul funebru. Unul din ei se plecă pentru a depărta o luminare de cêră care ardea la căpătâiul sicriului și lăsă din greșelă să cadă câteva picături de cêră ferbinte peste obrazul răsodatei. În momentul acesta, «mórta» deschise ochii și se ridică speriată din sicriu. O panică imposibilă de descris cuprinse pe asistenți. Ei năvăliră afară din odaie și, numai cu greu, preotul reuși să-i liniștească. Fata inviată din morți se simte slabă dar, după părerea medicilor, nu se găsește, cel puțin pentru moment, în nici o primejdie.

Șoiri străine. Președintele republicii franceze a vizitat cel mai mare stabiliment de vinuri din Franța, al dlui Mercur, care furnizează șampanie pentru mai toate capetele încoronate. 300 de lucrători astupă și pecetluiesc 120,000 sticle pe zi. Pivnițele în niște dealuri calcaroase, au o lungime de 15 kilometri. Ele sânt luminate cu electricitate. — *Printul Borghese din Roma* a vândut, podoba cea mai frumoasă a galeriei sale, tabloul restituit al lui Rafael, reprezentând pe Cesar Borgia. Acest tablou a fost cumpărat de baronul Alfons Rotschild din Paris cu suma de șese sute mii de franci. — *Cei 264 de pelerini unguri* cari au sosit la Ancona (Italia) spre a se duce la Roma, au fost fluerați de imensa mulțime ce-i încungiură atât la debarcare cât și la gară, când se urcau în tren. — *Mari răscóle țărânești* au isbucnit în guvernămintele Iecaterinoslav, Nișni-Novgorod și Kiasan, din cauza fómetei. — *Un scandal mare* în lumea salónelor din Belgrad. Averea personală a lui Belimarco-vici, unul din cei trei regenți, e secestrată de creditorii. — *Mark Twain*, celebrul scriitor american, vizitează Franța, dar în chip fórte ciudat. El cutreeră țera, într'o barcă de pescar, de-alungul riurilor. Twain e însoțit de un luntraș și de un servitor. — *Numerul românilor la Paris*, după datele statistice mai noue, se urcă la 1075; dintre aceștia 701 sânt bărbați, 374 femei. — *Dr George Ocășianu* va ține în săptămâna viitoare o conferință literară la Paris în sala Capuciniilor, vorbind despra originea poporului român, unitatea sa etnică, literatura și limba română și despre situația politică.

M O D A.

Paris.

Am vădut niște rochii de postav cu bande de catifea, acoperite cu broderie, de un efect încântător, și care vor compune niște toalete fórte elegante. Astel un postav beige de culóre închisă este împodobit în jos de o bandă de catifea marron, strălăet în festóne destul de largi; între fiecare feston un motiv frumos în pasmanterie de mătase cu fluturi de oțel și nasturi de lemn acoperiți cu mătase, beige și marron, alternând, recădând pe o bandă de postav fórte

clar, a cărei margine este împodobită cu o broderie frumoasă, deschisă, asortată cu aceleaș mătăsuri. Această dispoziție se repetă cu diferite nuanțe, fie cenușiu, fie albastru, fie trandafiriu închis. Aceste postavuri sânt dispuse astfel de a avé aceeaș garnitură pentru corsagiul care s'a împodobit cu o giletcă uniformă în culóre de postav, dar strins la talie prin o cingătoare lucrată tot cu broderie.

Alte rochii de postav sânt combinate astfel, ca să formeze colțuri ornate de o frumoasă guirlandă, imitând o penă lungă de păun; câteva culori ale penei sânt asortate în mătase, alte în mărgăriture de oțel și aur amestecate care inaltă remarcabil aceeaș garnitură. La altele încă, guirlanda va reprezenta o ramură grea de ciucuri de ghiată, a căror flori sânt formate din cordele înguste de satin—comet, presărat de un mărgăritar de aur séu de oțel; ramurile sânt asortate în mătase și foile sânt făcute din satin aplicat, presărat cu vinișóre de oțel. Corsagiul acestor rochi este în forma de vestă, de culóre închisă.

LOGOGRIE.

De Sofia Niger.

Cuventu 'ntreg s'aude des
La tinerii ce s'au aies;
De-i faci o slova, noi și voi.
O acțiun la vaci, la boi...
Cuventu 'ntreg, pe dos eent,
De câte ori... na e sânt!

Termiul de deslegare e 1 novembre. Ca totdeauna și de astadată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitoareii de șac diu nr. 29 :

La ferestra scuturii mele
Zola năpca ay cănta
Până când din visuri grea
Sufletul r-ay desleptă;
Ș-apoi când s'ar desleptă,
Dela ea n'aș mai sbura.

G. Sion.

Deslegare bună primirăm dela dómnele și domnișórele Marióra Popovici n. Cornea, Emilia Popescu, Elenoța Lomoniu, Ana Maior, Valeria Gerdan, Rea-Silvia Adamovici, Elena Olariu, Iulia Ungurean, Maria Caraiman Marióra Petruțiu, Iustina Gall, Iosefina Crișan și dela dnii Arcadie Petrescu, Alesandru Muntean și Iuliu Puticiu.

Premiul l'a căștigat dna Iulia Ungurean în Cur-tacher.

Călin্দarul săptămânei.

Ziua săptăm.	Călin্দarul vechiu	Călin্দ. nou	Sărele
Dumin. 19 după Rev. c. Ev. 2 dela Luca c. 6, gl. 7, a mv. 6.			res. ap.
Duminică	29 Cuv. Chriac	11 Burchard	6 15 5 18
Luni	30 Mart. Grigorie	2 Maximilian	6 15 5 16
Marti	1 Apost. Anania	3 Euduard	6 15 5 19
Miercuri	2 Ciprian și Justina	14 Calisi	6 19 5 13
Joi	3 S. Mart. Dionisie	15 Teresă	6 20 5 11
Vineri	4 Mart. Ieroteu	16 Carolus	6 21 5 9
Sămbătă	5 Mart. Charibina	17 Rodwig	6 23 5 7

Treilunul iuliu—septembre se incheie cu nr. acesta. Rugăm pe toți aceri, a căror abonamente espiră acuma și vrea să aibă foia noastră și în viitor, sa binevoiescă a se înnoi de timpuriu. Iar cei ce nu mai vor să fie abonați, sânt rugați a ne avisă prin o cartă poștală să sntion espedarea.

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipăriul lui Iosif Lang în Oradea-mare.